

POSTANOWIENIE

Dnia 26 października 2011 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Tadeusz Wiśniewski (przewodniczący)

SSN Iwona Koper

SSA Marek Machnij (sprawozdawca)

w sprawie z powództwa A. S.

przeciwko Bankowi Polska Kasa Opieki S.A. Oddział w S.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym

w Izbie Cywilnej w dniu 26 października 2011 r.,

zażalenia strony pozwanej na postanowienie w przedmiocie kosztów postępowania

odwoławczego zawarte w pkt. II wyroku Sądu Okręgowego

z dnia 21 grudnia 2010 r.,

**uchyla zaskarżone postanowienie (punkt II wyroku)
i przekazuje sprawę w tym zakresie Sądowi Okręgowemu do
ponownego rozpoznania, pozostawiając temu Sądowi
rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zażaleniowego.**

Uzasadnienie

Sąd Okręgowy postanowieniem, zawartym w punkcie II wyroku z dnia 21 grudnia 2010 r., odstąpił od obciążenia powoda kosztami postępowania odwoławczego, wskazując jako podstawę tego rozstrzygnięcia art. 98 k.p.c. w zw. z art. 108 § 1 k.p.c. oraz § 12 ust. 1 pkt 1 w zw. z § 6 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U. Nr 163, poz. 1349 ze zm. - dalej jako: „rozporządzenie”).

W zażaleniu na to postanowienie pozwany zarzucił naruszenie przepisów art. 98 k.p.c. w zw. z art. 108 § 1 k.p.c. i § 12 ust. 1 pkt 1 w zw. z § 6 pkt 6 rozporządzenia przez przyjęcie, że strona przegrywająca nie ponosi wynikających z tych przepisów kosztów postępowania, art. 102 k.p.c. przez niezastosowanie go jako podstawy rozstrzygnięcia o odstąpieniu od obciążania strony kosztami postępowania oraz art. 328 § 2 k.p.c. w zw. z art. 361 k.p.c. przez brak wyjaśnienia podstaw postanowienia o kosztach postępowania. Na tych podstawach skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia i orzeczenie co do istoty sprawy, ewentualnie o przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu oraz o zasądzenie kosztów postępowania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie jest zasadne.

Sentencja zaskarżonego postanowienia nie znajduje pokrycia w jego motywach przedstawionych przez Sąd Okręgowy w uzasadnieniu wyroku, w których, jako podstawę prawną odstąpienia od obciążenia powoda kosztami postępowania, wskazano jedynie regulacje wyrażające ogólną zasadę odpowiedzialności za wynik postępowania, zgodnie z którą koszty obciążają stronę przegrywającą. Istota tego problemu wiąże się z tym, że powołane przez Sąd drugiej instancji przepisy w żadnym wypadku nie mogły uzasadniać wydania orzeczenia o zaskarżonej treści. W związku z tym można jedynie domyślać się, że temu Sądowi chodziło o inną podstawę prawną tego rozstrzygnięcia, w szczególności wskazany w zażaleniu przepis art. 102 k.p.c.

Powyższe uchybienie nie może zostać naprawione w postępowaniu zażaleniowym, ponieważ wymagałoby w gruncie rzeczy samodzielnego rozważenia przez Sąd Najwyższy przesłanek ewentualnego zastosowania art. 102 k.p.c. w niniejszej sprawie. Takie orzeczenie nie mieści się w granicach postępowania odwoławczego, które ze swej istoty ma na celu kontrolę prawidłowości zaskarżonego orzeczenia wydanego przez sąd niższej instancji, a nie zastąpienie decyzji tego sądu.

Prowadzi to do wniosku, że zaskarżone postanowienie nie nadaje się do merytorycznej kontroli odwoławczej ze strony Sądu Najwyższego. Podkreślić wypada, że uzasadnienie zaskarżonego orzeczenia o kosztach procesu powinno w niniejszej sprawie zawierać wskazanie przepisu o charakterze szczególnym, wprowadzającego wyjątek od ogólnej zasady, określonej w art. 98 k.p.c., a ponadto Sąd drugiej instancji powinien przede wszystkim wskazać okoliczności faktyczne uzasadniające odstąpienie od obciążenia strony przegrywającej kosztami postępowania, mieszczące się w zakresie pojęcia „szczególnie uzasadniony wypadek”, o jakim mowa w art. 102 k.p.c.

Z tego względu trafny jest zarzut naruszenia art. 328 § 2 k.p.c. w zw. z art. 361 k.p.c., ponieważ uzasadnienie zaskarżonego postanowienia sporządzone zostało w sposób uniemożliwiający jego kontrolę instancyjną (por. m.in. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 9 września 2010 r., I CSK 679/09, niepubl. oraz z dnia 3 marca 2011 r., II PK 208/10, niepubl.). Jednocześnie z uwagi na nieprzedstawienie przez Sąd Okręgowy jakichkolwiek rozważań w zakresie faktycznych i prawnych przesłanek odstąpienia od obciążenia powoda kosztami postępowania, nie jest możliwa ocena pozostałych zarzutów zażalenia, kwestionujących zasadność rozstrzygnięcia w przedmiocie kosztów postępowania pod względem merytorycznym.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 398¹⁵ § 1 k.p.c. w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c. oraz art. 108 § 2 k.p.c., orzeczono jak w sentencji postanowienia.